

Харламова Ю.Є.

ДОСЛІДЖЕННЯ МЕХАНІЗМІВ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ СЛУЖБИ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ НА ПРИКЛАДІ РЕСПУБЛІКИ ПОЛЬЩІ

Євроінтеграційні процеси, які зараз проходять в Україні, підштовхують до реформування та удосконалення Державної служби України з надзвичайних ситуацій (далі – ДСНС України). Сьогодення вимагає від фахівців служби цивільного захисту високого професіоналізму та злагодженості у роботі всіх підрозділів. Тому, для того щоб покращити роботу системи підготовки майбутніх спеціалістів ДСНС України необхідно проаналізувати, як побудована така система у країнах Європейського Союзу, тому для порівняння нами було вибрано Республіку Польща.

У Республіці Польща всього один вищий навчальний заклад, який випускає дипломованих фахівців у сфері цивільного захисту – це Головна Школа Пожежної Служби (Szkoła Główna Służby Pożarniczej) (далі – Школа). Вона є державною та знаходиться під керівництвом міністра внутрішніх справ. Керує Школою ректор, який при виконанні покладених на нього завдань залучається допомогою у свої двох проректорів – проректора по науці, школі і навчанню та проректору з реагування. Навчання у Школі орієнтовано для праці у двох Департаментах – Департамент пожежної безпеки та Департамент безпеки будівництва. Навчання здійснюється у двох інженерних напрямках – цивільна оборона та пожежна безпека. У Школі дуже великий нахил на практичні заняття. Кадети (курсанти) на старших курсах заступають на чергування у бойову частину. Вони багато часу проводять при освоєнні техніки на практиці та мають багату технічну базу, якою у повній мірі дозволяють користуватися на уроках та практичних заняттях.

Передове місце у Школі займає вивчення іноземних мов. Для цього деякі профільні лекції та заняття проводяться на англійській мові. Вони

вважають, що традиційні цінності Школи повинні бути відкриті для міжнародного обміну знаннями та досвідом викладання та досліджень, тому вони постійно приймають безпосередню участь у багатьох міжнародних навчаннях, які спрямовані на злагоджену роботу підрозділів під час виконання поставлених на них завдань. Школа активно співпрацює з багатьма зарубіжними університетами та міжнародними організаціями. Велика частина професорсько-викладацького складу володіє англійською мовою та виступає від університету на міжнародних наукових конференціях та симпозіумах.

Також треба зазначити, що країна, виділяє достатньо коштів на покращення матеріально-технічної бази, проведення міжнародних навчань на території своєї країни та на участь польських кадетів у заходах з попередження надзвичайних ситуацій у інших країнах світу.

У країнах Європейського Союзу дуже розвинуте поняття «академічної мобільності» і Польща у цьому питанні не виняток. Академічна мобільність являє собою інтеграційний процес у сфері освіти, який надає можливість студентам, слухачам, курсантам, ад'юнктам та викладачам брати участь у різноманітних навчальних та навчально-дослідницьких програмах. Основною метою таких програм є підвищення якості освіти в цілому, підготовка майбутніх кваліфікованих спеціалістів, розвиток міжкультурного обміну та підвищення кваліфікації для викладачів навчальних закладів. Така практика буде сприяти оволодінню вітчизняними викладачами новітніми інтерактивними, індивідуалізованими, командними та проектними навчальними технологіями спільного вироблення нового знання.

Такий досвід по обміну навчально-педагогічних спеціалістів та слухачів є у навчальних закладах ДСНС України, проте ми, у більшості випадків, виступаємо як учасники, а не як засновники таких програм. Тому, це питання потребує вирішення на рівні центральних органів виконавчої влади. Поряд з цим, необхідно масово поширювати практику публікацій у провідних наукометричних базах та реєстрацію вітчизняних збірників у таких наукових

базах. Для цього треба заохочувати науково-педагогічних працівників займатись наукою та поширювати свої знання у всьому світі. Поряд з цим, є необхідність у перегляді ставлення наших наукових співробітників до прикладних досліджень, які досить часто використовуються нашими колегами з інших країн. Така взаємодія з іноземними виданнями може дати величезних поштовх у вітчизняній науці та дозволить відкрити нові горизонти на теренах науки в цілому.

Таким чином, аналіз систем підготовки кадрів для органів та підрозділів цивільного захисту Республіки Польща дозволяє стверджувати, що створена система є ефективною, вона повністю відповідає сучасним нормам європейського простору. При цьому в організації та функціонуванні цих систем є те, що, на наш погляд, можна було би перейняти для організації системи підготовки фахівців для ДСНС України, а саме – ввести більший вибір спеціальностей у профільних вишах; збільшити кількість практичних занять; забезпечити навчальні заклади ДСНС України сучасною технікою для того, щоб навчання мало випереджальний характер; звернути більшу увагу на медицину катастроф; переглянути ставлення до «академічної мобільності» та заохоченні наших наукових співробітників до прикладних досліджень та ін. Зазначене вище, не можливо реалізувати в життя без фінансової та законодавчої підтримки нашої держави.

Цитована література

1. Офіційний сайт Szkoła Główna Służby Pożarniczej. Режим доступу: <http://www.sgsp.edu.pl/>